

Na Štajerskem je to brez težav izvršiti zategadelj, ker tam sadjarji skrbno pazijo na sadje in namiznega sadja ne stresajo z dreves, kakor je navada pri nas, nego vzamejo vsako jabolko posebe z drevesa.

Kakor vedo tudi naši sadjarji, je največja težava pri kupčiji s sadjem to, da je težko prodati manjše množine, ker žele kupovalci kupiti samo večje množine. Zategadelj je štajersko sadjarsko društvo zastavilo ves svoj upliv na to, da pridobi sadjarje za skupno prodajanje.

Meseca junija ali julija ustanove vsi, v jedni vasi ali vsaj v jedni fari prebivajoči sadjarji svobodno združitev, katera nima niti pisanih pravil niti kacij posebnih nalog, združitve v ta namen, da skupno prodajo vse pridelano sadje. Noben član združitve ne jamči za drugega, kakor je to pri zadrugah ali pri Raiffeisenovih posojilnicah. Člani zadruga pooblaste jednega izmed njih, da vodi pogajanja in mu zagotove za njegov trud malo provizije. Boljše da plačajo njemu 50 gld. kakor prekupcu 1000 gld.! Ta mož naznani potem sadjarskemu društvu, koliko in kacega sadja ima na prodaj, se pogaja s kupovalci, pošilja uzorce ali „muštre“ in sploh vodi za vso združitev vsa opravila.

Ta združitev traja samo tako dolgo, da se sadje proda. Čim je to storjeno, se združitev zopet razide. Uspeh tega delovanja je jako ugoden. Štajerski sadjerejci so si na ta način prihranili lepe tisočake. Slovenski sadjerejci, posnemajte jih!

Poučni in zabavni del.

Kočevci in volk.

(Humoreska. Spisal Julij B.)

Gospod župnik K. sedi pri zajutrkju in ne zabi srkati kapljice vrhovskega vina, katero je znano kot tako slastno, da se mora zamižati, kadar se je pije.

Vrata se odpro.

Vstopi mož velike postave, tanke rasti, z dolgimi razmršenimi brkami in ostrega pogleda ter postoji pri vratih. Široki klobuk, kateri je spominjal na minljivost vsega zemskega, in kateri je bil okičan s celim veвериčnim repom, je šel prav nerad raz glavo.

Pokril je mož ž njim z jedno svojih suhih dolgih rok svoj slabo markirani trebušček, z drugo roko pa si je pogladil svoje, že precej osivele lase. Videti mu je bilo na prvi hip, da ni nikdar služil cesarja.

„Hvaljen bodi Jezus Krist! Dobro jutro, gospod župnik, Bog blagoslovi zajutrki!“

„No, Joško, tebe pa že dolgo nismo videli. Mari se tako brigaš za svojo toli važno službo! Odstavili te bomo“, odgovori gospod župnik, si obriše ustni v preobrabljen prt iz domačega platna, ter stopi z zadovoljnim nasmehom široko pred Joška.

„Da, da, ostavili te bomo“ nadaljuje svoj govor „Nimaš li naloge, sleharn dan priti semkaj, da mi naznaniš, je li kaj novega ali ne! Tri dni te že nisem

videl! Joško, Joško — dobili bomo družega. Vidiš li, kaj je to?“

Gospod župnik pokaže s prstom za vrata, kjer je visela koža divjega mačka.

„Oooo!“ ostrmi Joško. „Ta je bil pa lep! — To je sreča! — „Kaj čemo! — mislil sem, da ga bom jaz — zalezoval sem ga že dolgo. — Kje ste ga pa?“

„„Tam gori v Snegopaji““ de župnik „Vidiš, da se brez tebe tudi kaj dobi!““

„Joj, joj, to je prav moj maček —“

„„Bedak““, seže mu župnik v besedo, ter si zapali svojo zakajeno pipo. „„Mišliš li, da je samo jeden maček na svetu? Sicer pa, kod si se potepal cele tri dni?““

„Gospod župnik“ odgovori Joško tajnostno, s povdarkom ter potegne svoje dolge obrvi vrhu čela, „nekaj posebnega je. Mislim, da me ne boste zato odslavliali. — Pred tremi dnevi našel sem — volčji sled tam gori blizo globočnjaka — zasledoval sem dalje in —“

„„Ti kozel!““ zagrmí gospod župnik jezno. „„Pa to mi šele danes poveš — kak lovec pa si? — Ne znaš li, da taka žival ne čaka, da se pride po njo — ti bedak!““

„Gospod župnik, a volk je še tu“, pravi Joško ravnodušno. Župniku ni zameril, kajti mislil je: gospodje smejo govoriti, kar hočejo.

„„Volk je še tu gori!““ začudi se župnik umirjen ter nadaljuje z velikim zanimanjem „„Potem bova drugače govorila! — Pridi po dveh semkaj, da se dogovoriva — razumeš, po dveh!““

„Da, da, gospod župnik, — vsaj po štirih je nerodno hoditi“, odgovori Joško ter raztegne svoja široka usta v nasmeh, da so brke od njega štrlele kakor dve metli.

„„Ti si nepoboljšljiv““, zasmee se župnik ter ga odslovi.

Joško bil je lovec po starem kopitu. Dasi je bil videti neokreten, poznal je vendar vse tajnosti lova, vse zvijače dobrega lovca. Tudi streljal je dobro, akopram je njegova — recimo — puška prišla iz njegove lastne tovarne. Župnik ga je imel za svojega lovskega čuvaja in je bil ž njim zadovoljen. Celu vrsto strelnih krepelcev je bil odvezel že zasačenim lovskim tatovom, da ti niso imeli pred njim majhnega strahu. (Konec sledi.)

Poučni in zabavni drobiž.

Rimska postaja pri Ježici ob Savi. Rimske najdbe ob dunajski cesti nad Ljubljano segajo do „Pekovskega križa“, potem se pa njihovi sledovi izgubijo tje do „Urbančka“. Od tod dalje pa se nahaja zopet mnogo rimskih ostankov. Nasproti „Urbančkove“ hiše čez dunajsko cesto izkopalo se je pri globokem oranju že mnogo rimskih starin. Dobiva se rimska opeka in ostanki rimskih grobov. Vse te najdbe pričajo, da je šla rimska cesta ravno todi, koder še sedaj gre dunajska cesta. Večje pomembe, kakor najdbe nasproti „Urbančkove“ hiše, je pa prostor na severni strani pokopališča cerkve sv. Jurija. Tu se je še pred desetimi leti sledilo ozidje, stavljeno v čveterokotu, čegar vsaka stran je merila dobrih sto korakov. Proti jugovshodu segal je vogel tega čveterokota v sedanje pokopališče. Na severni strani čveterokota zaznali so se dobro ostanki poprečnih zidov kakor deli posameznih poslopij. Da

ljati, kakor pri mrzlem. Če je mrzlo, se odenemo s pernico, drugače pa le z navadno lahko odejo. Ravno tako se mora sedaj bolje, sedaj manje nastiljati. Stelja naj se čisto menja, ker hitro segnija in zrak spridi, kar pogostoma prouzroča razne bolezni. Umazanost je sovražnica zdravju in je umen živinorejec nikjer ne pusti, zlasti ondu ne, kjer spe živali.

Kmetijske raznoterosti.

Reja svinj. Vsaka gospodinja, ki hoče imeti zdrave svinje, naj dene vedno mej hrano mastenca, (nemški se mu pravi federvajs) žvepleni cvet in grenko sol.

Jež je jako koristna žival. Pobere polže, gliste, kebre, miši in druge škodljive živali. Zato pameten kmetovalec nikdar ne bode preganjal ježa.

Ržen kruh je dober zlasti za delavne konje. Semtertje lahko zameni oves. Še bolje je pa, če se dve tretjini ržene in ena tretjina koruzne moke pomeša.

Poučni in zabavni del.

Kočevci in volk.

(Humoreska. Spisal Julij B.)

(Konec.)

Župnik sam je bil strasten lovec. Vsako prosto uro je porabil za lov. Tega mu je bilo tudi treba. Kož od divjih mačk, lisic, srn, zajcev je bila polna hiša.

Bil pa je, kakor pristen lovec, vedno dobre volje. Joško ga je poznal in je vedel, da tudi kaka trpka beseda iz njegovih ust ne pride od srca.

Sedaj pa je bil župnik posebno dobre volje — poln sladke nade! Kaj velja, ko bi zares dobil volka! Ta zver je dandanes pri nas že redka — ne dobi se je lahko — pa tudi bi ne bilo grdo videti, ako bi ležala kaka volčja koža poleg njegove postelje!

Ukazal je torej Jošku, naj pripravi vse, kar je treba, da volka prav gotovo vjame.

„Ne skrbite, gospod župnik“ zagotavljal je Joško. „Samo na me se je zanesti, ki vse vem ter sem že vse preštudiral! Najin mora biti, pa je!“

„Pij torej še kozarec vina — potem se izgubi — da ne zamudiš!“

Joško zvrne brez ugovora polno čašo vina, se sladko zasmije, zahvali gospoda župnika ter odkoraka ne prav vojaški — naravnost na delo.

Ležal je še sneg.

Kraj, kjer je imel Joško opraviti, ni bil posebno oddaljen. Še pred nočjo je bil Joško s svojimi pomagači gotov. Skopali so globoko jamo, prostorno za pet medvedov, pokrili jo na rahlo s šibjem, sredi tega so pa postavili kos zasmojene jančevine, katera je že od daleč dišala.

Že mej delom padel je sneg in je zapal v noči vsaj za štiri prste na debelo. To je Joška zelo razveselilo, kajti sneg mu je bil voda na mlin.

Roparske živali so zelo previdne, ne dajo se kar tako prevarati. Tukaj pa je bilo vse tako lepo urejeno, da ni bilo jame prav nič razločiti, še človeški sledovi v snegu so bili zameteni.

Teško pričakoval je Joško družega jutra. Komaj se je bilo zdanilo, že je bil na nogah. Treba je bilo iti gledat.

Pride blizo jame — a lasi so se mu ježili. Starega lovca bilo je strah. Čudni glasi so prihajali iz jame. To ni volk — to ni medved — to je nekaj čudežnega. — Sicer jako pogumen, pobral je Joško svoja kopita in je bežal kar se je dalo, proč — proč od jame, ne da bi se bil nazaj ozrl, naravnost k župniku. V jedni sapi pripovedoval je, kaj je doživel.

Župnik pa je zmajeval z glavo.

„Zopet si pokazal, da nisi za nič! Kaj naj bode? — Bedak! — Žival je, ki se je ujela — —“

„Ni, gospod župnik“ odvrne Joško, ter se prekriža. „To ni nobena žival — to je — to je — nekaj posebnega je — pošast morda — — strah in groza mora biti človeka, ako kaj takega le šliši — — —“

„Dobodi ljudij — takoj! Tu se zberemo v župnišču — čašo vina vsaki, potem pa hajdi — —!“

V kratkem času je bila vsa vas na nogah. Cela črna vojska bila je mobilizovana, tako, da je župnik s strahom štel svoje goste pa nebroj polnih litrov vina, ki so se kar na mah zopet izpraznili. Nemiren je tekal po sobi in silil vun, — vun, da bi rešil vsaj še nekaj svojega trtnega soka. Potem pa so šli radovedni — bojazljivi — pogumni. — Ko pa so se približali jami, je dejal Joško: „Li čujete? — — — Ali ne čujete nič? —“

Drug je pogledal drugega. Nobeden se ni upal naprej. Čudni glasi so doneli iz jame. To ni bilo rjojenje — renčanje, to ni bilo cviljenje — to ni bil jok — a kaj je bilo pač to? —

„Gospod župnik, pojdite Vi naprej!“ prosijo gonjači jednoglasno.

„Dobro! Le naprej!“ odgovori župnik navidezno pogumno — in stopa previdno proti jami. Drugi pogumneži so ostali precej v ozadji. Že je župnik na robu jame.

„Za božjo voljo!“ vsklikne nakrat pol prestrašen, pol veselo iznenaden — potegne puško k licu in — strel zadoni.

Vsi planejo k jami.

V jami je ležal v jednom kotu ubiti volk — njemu nasproti pa je na pol stal, na pol sedel — Kočevci z gosli v roki.

Potegnili so oboje iz jame.

Niso vedeli, bi li občudovali rešenega Kočevca, ali velicega, krasnega volka.

Kakor strel sam, tak je izgledal Kočevci. Majhen starikav možiček v lahki, dolgi suknji, kapo na glavi, kakor jo nosijo muzikantje, temne naočnike na korenjaškem nosu — malo osivelo brado pa popolnoma razmršeno.

Bil je prepaden, bled kakor zid.

Tresoč se mraza pripovedoval je nesrečnež, kako je v noči zgrešil pot v snegu in mu je h krati zmanjkalo tal. Napil se je bil precej na ženitovanji, kjer je godel in ni vedel, kod da gre. Bila je strašna tema — ob treh zjutraj. Užgal je žveplenko, da se prepriča, kje da je, pa o groza, zasvetijo se mu žareče volčje oči v najbližnji bližini. Vendar Kočevca Bog ne zapusti. Hipoma se je, takoj streznjen, domislil, da je čul, da volk ne prenese glasbe in — nadaljeval je svoj ženitovski koncert v jami, — dasi mu ni šlo od srca, vendar je tako drgnil z lokom po strunah, da mu je naposled ostala le še jedna sama struna — čas je bil strašno dolg — še nekaj časa — pa bi bil Kočevca znabiti izgubljen. Ko se je bilo zdani, videl je volka tičati v kotičku.

Volk se je bal — Kočevca se je bal. Pravil je naš Danijel, da v taki družbi še ni bil in je zahvalil ginjenim glasom vse navzočnike za njegovo rešitev.

Kaj tacega se ne primeri sleharni dan. Treba je bilo to zabeležiti z — mokrimi črkami v lovske anale.

Veseli korakali so vsi sparoma proti župnišču.

Kočevca, dasi na pol zmrznjen in prebitega strahu ves predručen, kazal je še največ veselja in je sviral na zadnjo svojo struno, korakajoč pred mrtvim volkom z vsem drugim čutom, nego v jami.

Pravijo da tisti dan gospod župnik ni več bojazljivo štel svojih litrov.

Gospod župnik je že davno mrtev. Kožo zgodovinsko znamenitega volka pa lahko še dan danes vidiš v župnišču.

Poučni in zabavni drobiž.

Starost vladarjev. Papež Leo XIII je star 88 let, veliki knez luksenburški 80, kralj Danski 79, kraljica Viktorija angleška 78, kralj Saksonski 69, kralj Švedski 68, cesar avstrijski 67, kralj Belgijski 63, kralj Rumunski 58, knez Črnogorski 56, sultan 55, kralj italijanski 53, kralj Bavarski in Virtemberški 49, cesar Nemčije 38, knez Bolgarski 36, kralj Portugalski 34, car ruski 29, kralj srbski 21, kraljica Holandska 17, kralj Španjski 11 let.

— »Longliff« se imenuje nova iznajdba za čiščenje zraka v sobah, kjer bivajo ljudje. Če je iznajdeni aparat res dober za omenjeno delo, tedaj bi ga bilo toplo priporočati kajti nečistega zraka, ki je škodljiv zdravju, je po vseh stanovanjih premnogo.

— Petrolej proti difteriji. Neki italijanski zdravnik je baje iznašel, da je petrolej jako vspešno sredstvo proti davici. Pri otrocih pod šestim letom pravi zdravnik je vspeh zagotovljen. Rabi se petrolej mazanjem s čopičem, grgranjem in inhalacijo (soplenjem razgretega petrolijevega para). Bolezen hitro zgine. Prihodnost bo pokazala, če se ta iznajdba res obnese, dotlej je treba počakati.

Glediške igre brez igralcev. Edison izdeluje iznajdbo, da bi lahko ponavljal in predstavljal kako igro brez igralcev, pevcev, muzikov; brez vodja in suflerja. Za glasove bi izpopolnil svoj fonograf. Sedaj fonograf še nekoliko noslja, a Edison upa, da se mu bode posrečilo, dati mu čist glas. Potem bo za belo zaveso na glediškem odru postavil toliko fonografov, kolikor ti imelo biti pevcev in igralcev. Vsak fonograf bo pel ali muziciral ali govoril, kar bi sicer moral pevec, muzik, govornik. Zadaj bo skrit kinetoskop, priprava, ki kaže žive fotografije, t. j. ki tako hitro meče slike fotografij na platno, da

se več fotografij jedne osebe v zaporednih pozicijah spoji v jedno gibajočo se in delujočo. S kinetoskopom bo torej kazal delujoče igralce. Fonograf in kinetoskop pa bo zvezal z električnim tokom, da bota harmonično delovala. Tako se bodo vjemali glasovi z gibanjem, petje in muzika z delovanjem in predstavljanjem. Pravijo, da ima Edison mnogo upanja, da se mu stvar posreči.

Časniki na Francoskem. V Parizu izhaja 2327 časnikov, od teh je 130 dnevnikov, 651 tednikov, 776 mesečnikov, 331 dvemesečnikov 260 listov, ki izhajajo ob prilikah. Po deželi zunaj Pariza je 3493 časnikov, od teh jih izhaja 318 vsaki dan, 1527 vsaki teden in 479 je še drugih listov.

Advokatov je v Avstriji 3758, med njimi je 1787 Židov, 47,2 odstotkov.

— Prvi ženski vseučilišni profesor je gospa Flza Escheisson, ki je bila nedavno promovana doktorjem prava v Upsali. Sedaj je imenovana na pravni fakulteti upsalskega vseučilišča docentom za meščansko pravo.

»Novo vinogradništvo« je naslov novi izdaji Franc Gombačeve knjige. »Najcenejša in najhitrejša obnovitev opuštjenih vinogradov«, katero je založil deželni odbor kranjski. Dočim je prva izdaja imela le 60 strani, ima jih druga 148, ter vrhu tega 21 slik več. Pomnožitev obsega vlaganje cepljenk v mah, zeleno cepljenje, porabo umetnih gnojil v vinogradih i. t. d. Kar je pa posebno važno, pridejano je knjigi na novo »avstrijsko zakonodajstvo v trtoušnih zadevah«. Ta spis je sestavil dr. G. Marchet ter je v njem na podlogi zakonov raztolmačil, kako se je treba ravnati, kadar se pokaže trtna uš, kako se od vinogradov dosežejo davčne olajšave, kako brezobrestna posojila za obnovitev vinogradov itd. Spis je opravljen z uzorci raznih vlog na dotične urade. Prepričali smo se, da bo ta knjiga dobro došla vsem slovenskim vinogradnikom, in jim jo toplo priporočamo. Razpečavanje knjige je izročil deželni odbor kmetijski družbi, katera je tudi to novo izdajo priskrbela, zato naj se naročila na knjigo pošiljajo c. kr. kmetijski družbi v Ljubljano. Cena knjigi je 40 kr., kdor naroči naj manj 10 izvodov, dobi jih po 30 kr. Naročitvam je treba priložiti denar. Pripomnimo, da velja ta cena s poštarino vred

Novice.

† Ivan Pintar.

Po dolgi in mučni bolezni umrl je 7. t. m. mož, ki je bil sicer širši javnosti skoro neznan, a je bil vendar jeden najpridnejših narodnih delavcev, gospod Ivan Pintar. Pokojnik, rodod iz Poljan nad Škofjoklo, je v mladosti studiral tehniko, potem pa se posvetil žurnalistiki. Skoro do zadnjega je uredoval »Novice«, sodeloval pa tudi pri »Slov. Narodu«, pri »Slovincu«, pri »Rodoljubu«, pri »Domovini« in pri raznih drugih listih. Pokojnik je bil neumorno delaven, jako značajan in vsestranski omikan mož. Pintar je v 20 letih svojega žurnalističnega delovanja spisal toliko, da bi njegovi spisi napolnili celo knjižnico. Bodi vrlemu možu zemljica lahka in časten spomin!